

حيات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی یانده کی داتره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
۴۵۱۵ مخصوصه

نسخه هریزده ۱۰ غرورده

سه لکی پوسته ایله ه ایرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ه دولار)

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

میار دامامیار ... دنیاه دایره حیات قاتالم ...

- عیبه -

صافی : ۴۹

آنقره ، ۳۰ تشرین ثانی ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

جمهوریتیمزک ییل دونوی

۲۹ تشرین اول ۱۹۲۷ ..! بو کون، تورکیه جمهوریتی دردنجی سنه سنی تماملایه رق بشنجی ییل دونومه باشلایور. درت سنه دن بری، بویوک منجینک کوستردیکی هدفه دوغرو و اونک چیزدیکی یول اوزرنده صاصیلماز برعزم و ایمان ایله یوروین تورک کنجلیکی، بویله ییل دونوملرنده، برطرفدن ماضیه دیکر طرفدن مستقبله باقورق، کندی کندیسيله حسابلاشمق احتیاجنده در. بواحتیاج نه قدر طبیعی ایسه، بو جنس حسابلاشمه لرده فردلر و ملتلر ایچون اونسبتده تربیتکاردر.

بوکچن درت سنه لک حادثه لری دماغمزده بربر صیرالایوب جانلاندیردقدن صوکر ایلک دوياجقمز حس، شبهه سز، دهرین بر حظ وجدانیدر. ملتک حیاتى ایچون حتی بر «آن» بیله اولمایان بوقیصه زمان طرفنده، تورک ملتی ماده و معنأ نه معظم برانقلاب کچیرمشدر! قرون و سطانن قالان خلافت و سلطنت مؤسسه لريله اونک عصرلرجه استنادکاهی اولان مدرسه و تکیه نك الغایی، دولتك اسکی «ته او قراتیک» سیاسنی دیکشدره رک حق تشریعی قرون و سطانى مؤسسه لردن مستقل بر شکلده ایسته دیکى کبی قوللانمغه باشلامه سی، تعصب و ارتجاعک عادتا صوگ التجا کاهی صایه بیله جکمز فس و صاریفک اورتادن قالدیریله سی، بوتون بونلره علاوه اقتصادى و مالی ساحه لرده و بالخاصه معارف و نافعده یاپیلان برچوق مهم ایشلر، تورک ملتک درت سنه دن بری مدنیت و اعتلا یولنده ناصل قوتلی آدیملره یورودیکنی کافی درجه ده وضوحه

کوستره بیلیر. بویوله یورورکن آراسیراقارشیمزه بویوک مانعار جیقاریلدیغنی، تجده و انقلابه دوشمن بر محیط یاراته بیلیمک ایچون تورلوتورلو ماسکالر آلتنده مدهش بر احتراصله چالیشیلدیغنی ده اونوتمایلم. انقلاب دشمنلری بلکه هرشیئی حسابلامشلردی؛ لاکن، تورک ملتک عصرلرجه فداکارلقلر، تجربه لر محصولی اولان «حس سلیم» نى دوشونمه دهری ایچون، ذلت و خسرانله قارشیلانمشیلر. تورک ملتک، فلاکت و اضطراب کونلرنده کندیسنه امیدورها یوللرینی کوستره ن بویوک منجیدن آریلاروق، مجهول و بولانیق احتراصلر پیشنه طاقیلاجغنی امید ایتک، اولسه اولسه، بر «دلیلک و کستاخلق» دی. مع الاسف مملکتک ایچنده و طیشنده، بونی ارتکاب ایدنلر اولدی... او بویوک منجیه قارشى که، مملکتک اک فداکار و عزیملى چوجوقلرینی امیدسزک ایچنده بونالان ظلمت و نومیدی آنلرنده بیله، الهی بر مشعل رها کی قدرت و صفوتی بر آن غیب ایتمه مش، یأس ایله بوشالان میلیونلرجه قلبی تک باشنه عزیم و ایمان ایله دولودورمق معجزه سنی کوسترمشدی...

درت سنه دن بری کچدی کمز یوللری بویله امید و اطمینان ایله کوردکدن صوکر، کوزلرمزى استقباله چویرمک، و داهانه اوزون، نه مشقتلی مرحله لر قطعنه مجبور اولدیغمزى ینه عین عزیم و اطمینانله دوشونمک مجبوریتندیز. فردی ایشلرده چوق قناعتکار و احتراصدن آزاده اولان تورک کنجلیکی، مملکت ایشلری موضوع

بحث اولانجه، اندیغی سنه ده ایدم آلیست اوله یی و تورک ملتی ایچون اک یوکسک تمدن و تعالی غایه لرینی استهداف ایتیهی کندیسنه بر وظیفه بیلیر. ملتیزى اوروپانک اک مسعود و مرفه، اک متمدن ملت لريله عین سوبیه چیقارمه دن اول غایه مزه واردیغمزى واستراحته حق قازاندیغمزى ادعا ایدمه یز. ایشته بونقطه نظر دن باقنجه، یامغه مجبور اولدیغمز ایشلرک نه قدر چوق و نه قدر مشکل اولدیغنی ایلک نظرده آکلاماق امکانشدر: اوروپا مملکتلريله مملکتمز آراسنده مادی و معنوی هر هانکی ساحه ده یاپیلاجق کوچوک بر مقایسه، بزه بو حقیقی کوستره بیلیر. بو کونکی تورک کنجلیکی بویله بر مقایسه قارشینده شاشیراجق، عزیم و ایمانی غیب ایدم جک بر کنجک دکدر؛ چونکه «موندروس» و «سهور» صوکر، «طوملو پوکار» و «لوزان» ی کورمش، یی تورکیا جمهوریتک ناصل طوغدیغنه بالذات شاهد اولمشدر. بوندن بویله قطعنه مجبور اولدیغمز یوللرک اوزونلنی، مشکلاتی، مانعه لری، بو کنجلیکی نومیدی یه دکل، بالعکس داهای فعال، داهای مجهز، داهای عزمکار اولمغه اجبار ایدیور. بویوک غازی نك مقدس و دیعه سی اولان «جمهوریت» ی بوتون وارلیغیه مدافعه یه عین ایتیش اولان تورک کنجلیکی، اوموزلری اوستنده کی یوکک نه قدر آغیر، فقط نه قدر شرفلی اولدیغنی آرتق لایقیله ادراک ایتمشدر...

کوبی زاده محمد فواد

برتلو و بوکونیکی کیمیا

(مارسلن برتلو) ۱۸۲۷ سنه سنده دوغمش ۱۹۰۷ ده وفات ایتشد. ولادتک یوزنجی سنه دوریه سنی ادراک ایتک اوزره بز. بو ذات ۱۸۷۳ ده فن آقاده میسی اعضاسی اولدی. ۱۸۸۶ ده بو آقاده مینک دائمی کاتب عمومیلکنه (سه قره تهرلکنه) انتخاب ایدلدی.

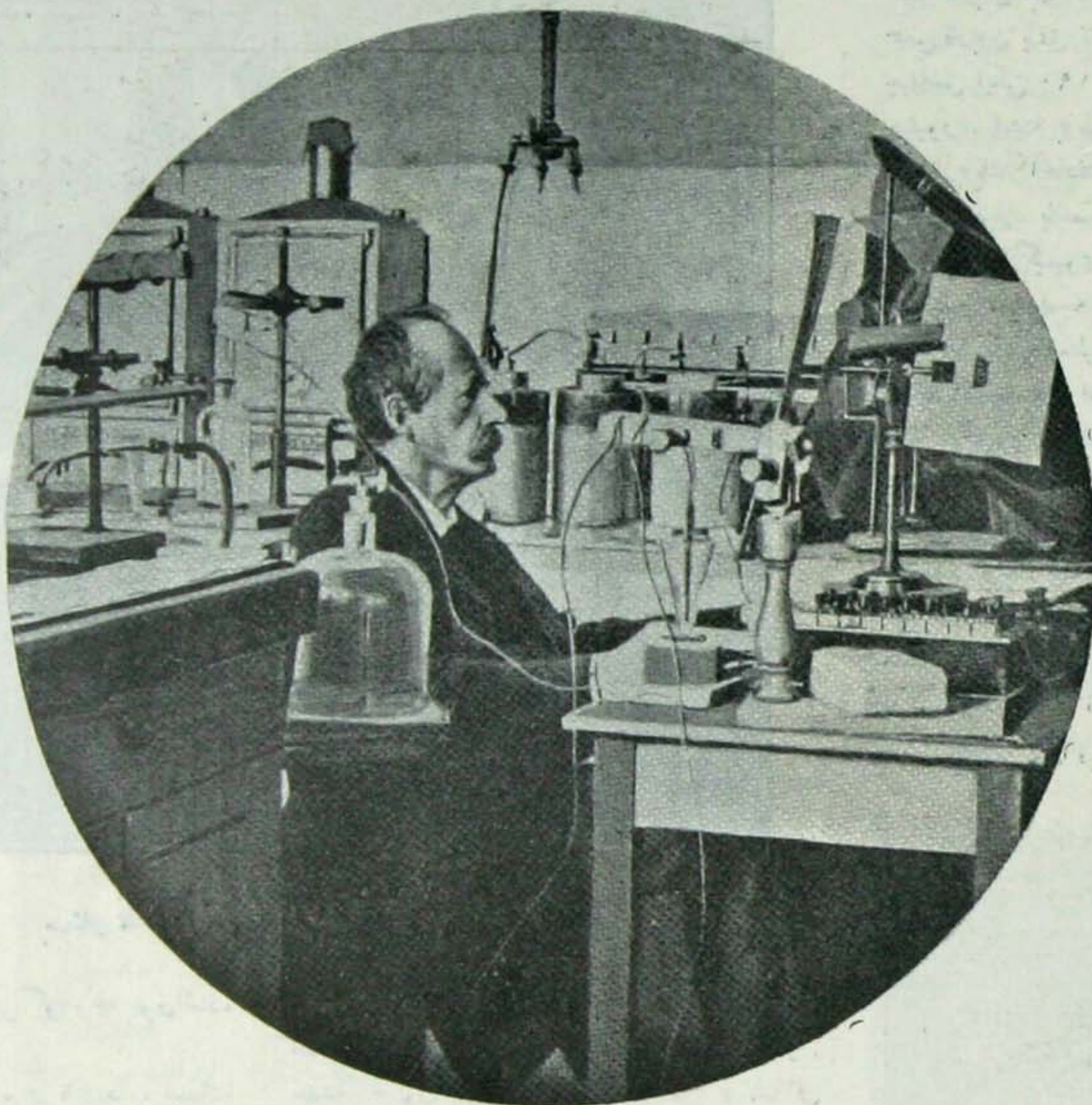
[بو ذقی، کذا کیمیا کر اولان (برتوله) ایله قاریشدر مامالیدر. کذا اوغلی دانیل برتلو کذا فیلیپ برتلو آیریدر. دانیل ۱۸۶۵ ده بارسده دوغمش اولوب ۱۹۱۹ ده فن آقاده میسنه اعضا اولشد. فیلیپ دیپلومات اولوب سه ورده ۱۸۸۶ ده دوغمشدر.]

مارسلن برتلو بولتیقه جیلقد ایتشد. فقط کیمیا ده پک مهم بر شخصیتدر. اولار ترموشیمی دنیلن کیمیای بالحراره نك مؤسسی در. ثانیاً کنديسندن اول، حیاتک اسرار انکیز قوتیله ترکیب ایدیلور ظن ایدیلن بعض عضوی جسملرک صنی اولارق ترکیبنه موفق اولماسیدر. بومناستله حیوانات وباخصوص نباتاتک حیاته عانده ای تدقیقارده بولونمشدر. برتلو بویک اوزون علم وسی حیاتنده کیمیای فنی برشکل صوفقی ایستهن سیالرک لاوازه دن صوکر اک بیوکیدر. سوربونده کیمیا مدرسی خواجه م ثوربن بو ذاتدن شویله بحث ایدر:

کیمیای ده خلاصه ایدرسه ک، هر عامده اولدینی

کبی واقع لری اولدن خبر ویره بیلک غایه سنه قوشدینی کورورز. یعنی برجله نك ابتدائی اولارق ویریلن وضعیتنه باقارق بو علم سایه سنده انتهای وضعیتنی بولق ایستورز. ایسته بومثله بوکون کیمیا ده تماماً دکله ده عمومی شکله حل ایدیله بیلمشدر. حالوکه لاوازه زمانه باقیلیرسه بعض اجسام بربرینه چوق عاشق ایشده - ثوربه نك تعبیری عیناً بویله در - بعضیلری آزعاشق ایش کبی فرض اولونارق «علاقه» دیبه برشی

چیقاریلردی. بناء علیه بر قادین ایله ایکی ارکک اولسه، قادینک هانکیسنه علاقسی چوق ایسه اوکا کیده جکی خیالندن طوتدورولارق بعض کیمیوی حادثه لر اولدن قابا طاسلاق تعین اولونا بیلوردی. فقط طبیعتیله بو آنتروپو مورفیزم پک قابا و غیر فیدر. ایسته برتلو بونی «کیمیای بالحراره» دیبه چیقاردینی - فقط مع التأسف اساساً یا کلاش اولان - قانونلریله ایضاح ایتک ایسته دی ویدی کی: [مثلاً «مولدالماء، مولدالمحوضه، پوتاسیوم» کی اوج

برتلو، لابوراتورنده جابشیرکن

جسم بر آزاده اولسه مولدالمحوضه، مولدالماء ایله پوتاسیومدن برنی ترجیح ایدرک اونکله امتزاج ایده جکدر. کورویورز که مولدالمحوضه پوتاسیومی ترجیح ایدیور. بونک سبی شودر:

مولدالمحوضه نك پوتاسیوم ایله امتزاجنده چیقان حرارت پک فضله اولوب حالوکه مولدالمحوضه نك مولدالماء ایله برلشمه سندن چیقان حرارت نسبة آذدر. ایسته بوسیدن دائماً چوق حرارت

حصوله کله جک اتحاد هانکیسی ایسه اومرک حصوله کلیر.]

دیگر طرفدن بعض جسملر ترکیلریله بالعکس حرارت مص ایدوب آیریلالریله حرارت نشر ایدرلر. بویله جسملره «حافی الحراره» دنیلوب بونلرده عین قانونه، کندی وضعیتلرینه کوره کیرمشلردر.

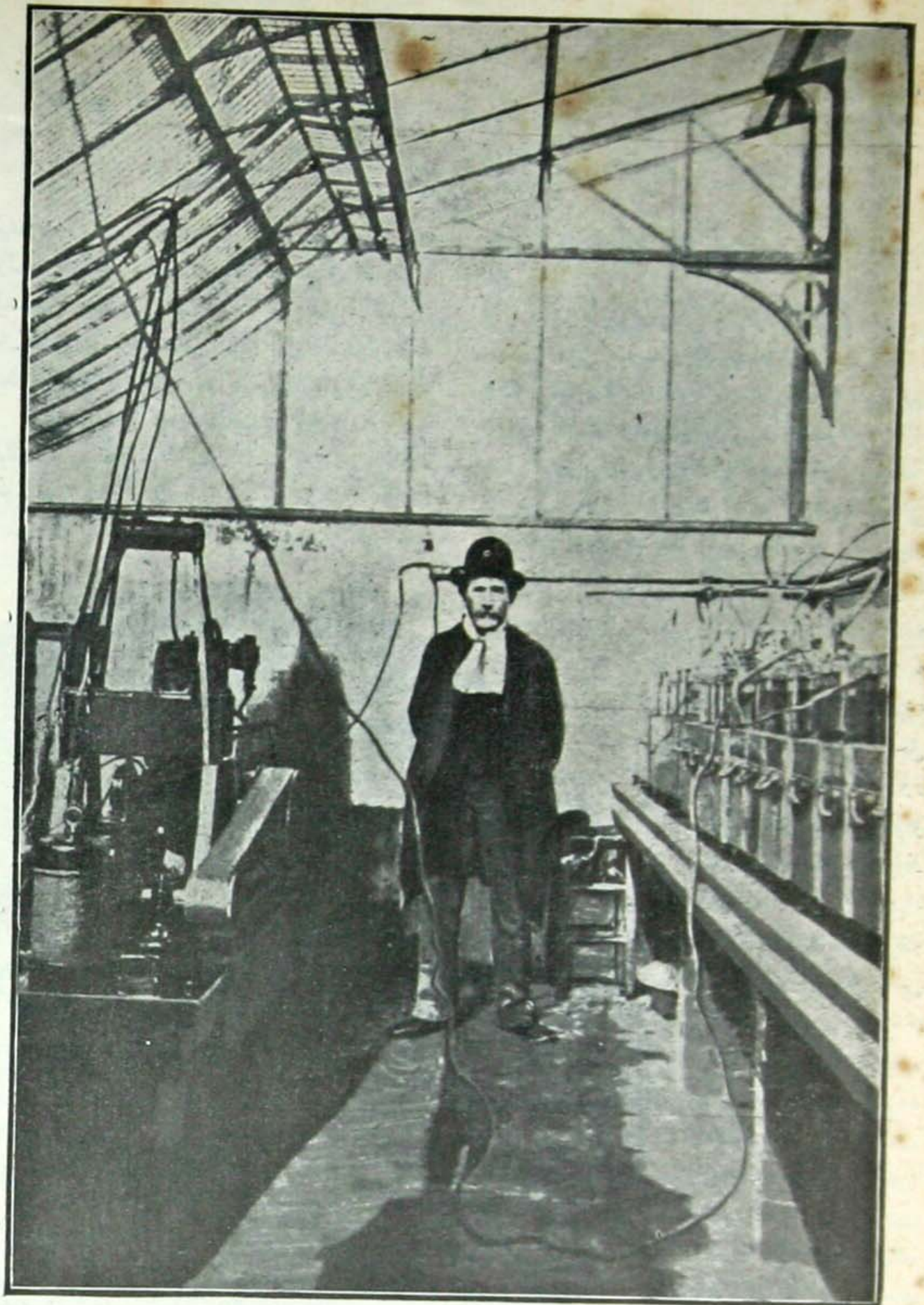
کورویورز که بویوک برآدیم کی در. و حقیقه بر چوق تجربه لرده بونک بویله جریان ایتدیکنی کویستر یکیدر اساساً بعض مطالعات و میخانیک قاعده لرینه تشبیه لرده بوکا

حق ویردیرمکده در. فقط حیفا که کائنات نه منطقی مطالعات و نه ده ظامری تجربه لرله حل ایدیله من. تخفدر که اوتوز بش سنه لک دقیق لابوراتوار مساعیسی بیله بو بویوک عالمی خطاسندن او باندیرا. مامشدر. ویا کلاشفتک فرقه وارا مامشدر. دها فتاسی علمی واقتداری و نظریه سنه اولان ایمانی سبیلله اطرافنده حقیقتک بو مرکزده لولاجفته دائر بر ایمان او باندیرمش و بویله جه کجملرک حقیقتی ده ابرکن کشف ایتسنه دینه بیلیر که نوعاً مانع بیله او اشدر. انسان بو مشالره باقیورده فنک نه قدر کوچ اولدینی و حقیقتک بعضاً بر طلبه نك فکرنده کیزلره رک قوجه مدرسلرک بوکا عدم تزل ایله خطاده اصرارلرینه نه شیطانی بر استهزا ایله کولومسه یه جکنی کورویور.

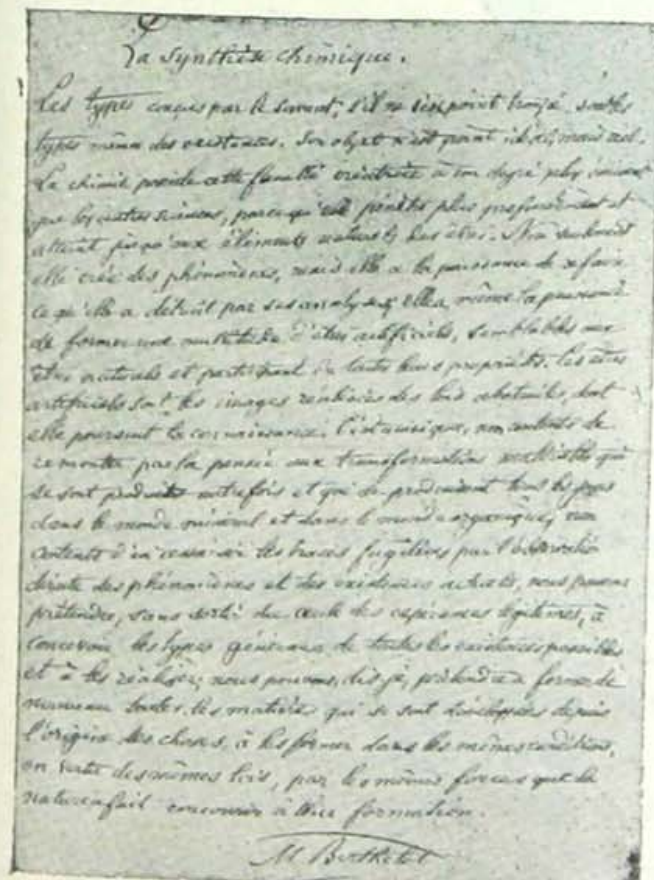
حقیقه یکی کیمیا، تماماً آیری و موازنه یه، شعاع و سائر به مستند بر اساس تعقیب ایدیور. بومقاله مزده بونی مفصل اولارق ایضاح ایده میه جکز. آشاعیده آنجق عمومی خطلری چیزه جکز. فقط شونی ده سوبیله لم که ریاضیه دن قورقوبده کیمیا تحصیلنه هوس ایدن بر قاج کنجیز، بوکونیکی کیمیایک ریاضیات عالیه، ریاضی فیزیک بحثلرندن صوکر اکلن و مکرر تمایلی معادلات تفاضلیه یی حاوی

ایدرسه آری مقاله لرده عرض ایده رم . شیدیلک
غایت قیسه بر خلاصه یابیم . بوبله جه برتلونک
کیما تکاملنده ناصل برسد تشکیل ابتدکی ای
کوره بیلیرز .

بو خلاصه نك ایلک قسمی ، قولتوق دكنكریله
درسخانه به آنجق كلبیله جك قادر خسته اولدینی حالد
عصرمرك اك قیمتدار معلوماتی مشتاق طلبه سنه
ثوله دن اول ویرمك ایچون سوربونه كلكرك همیزی
آغلانان و صاری قدید چهره سیله شه زلونخ اوزرنده
ثولكون سسی ودائی تبسمیله درسلیخی تقریر
ایدن بویك مدرس ژوبك نوظلرندن اقتباس ایدیورم :
حافی الحرارة وناشر الحرارة ایکیلكنی برلشدرمك
ایچون اول شویله دوشونعلی یز : مثلاً قاربونك بخری
ایچون ۱۷۲ بیک قالوری صرفی لازم کلیر . حالبوکه
مولدالموضه وقاربونك ایلک رابطه سنك بناء علیه
صلب قاربون ایلله غاز مولدالموضه نك اتحادیله غاز
حمض قاربون یا بمق نتیجه سنده (۱۹۰) بیک قالوری
چیقاجق ایکن ۱۹۰ — ۱۷۰ = ۲۰ بیک قالوری
چیقیور . ایشته بوترزده اولارق حقیقتده مولدالماء
ایله قاربونك اتحادنده ۹۰ بیک قالوری حرارته
ارجاع ایستدیر . باخصوص شتارق وسائر نك نظریه سی
همن بتون کیمیوی فعللری بو اساسه ارجاع
ایده بیلور . بوبله جه آری برر جسم کی اولان ایکی
معضل ذره ، طبیعتلرینه کوره بربری جذب ایتمه
ایجاب ایستدیره جك قطیت الکتریقیه مالک ایسه
بونلر برلشیور . فقط بوندن سوکرا برچوق سلسله
حالنده داخلی فعل کیمیویلر حصوله کلهرك و ایلک
معضل اتحاد تامیله دکیشرهرك نتیجه بام باشقه برشکل
آلیور . بو حال بالذات برلشن ایکی جسمده اولدینی
کی اوراده عارضی اولارق موجود بولنان و بوبله
معضل ترکیلر یا بامیه قابیلیتی دیگر بر جسم واسطه - یله ده
اولور [دوبیهرك قاتالیز درسندن]
ثالثاً : حال قرب تحلیلی مسئله سی واردر .

برتلونک ، مودرنده کی دارالمساعیرده

برتلونک آل بازسی

اولان قاریشیق بر علم اولدینی کورونجه فوق العاده
شایسته لدر .
تجنی شوکه ، مملکتزده بر قاج ذات مستثنا
اولارق کیما همان اسکی نقطه نظرندن کورلمکده در .
بناء علیه بو زواللی کنجکریک کیما درسلیخی تعقیب
ایده بیلیمک ایچون ریاضیه وفیزیقه چالیشملری تخطئه
بیله ایتمشدر .

خلاصه ، دینه بیلیرکه برتلونک جاذب ومنتظم
و معقول کورونن قانونلری قسماً بیتمقله فن نفس
آلایمشدرد . ذاتاً کین عصرک وصف همیزی شوایدی :
جماداتی ، طبیعانی ، حتی حیاتی ، هیچ مجهول
براقفسزین محدود نظریه لره ، کوچو جک دستورلره
صیغدیرمق ایستمك خطای عظیمنده بولونق ...
بومفرط و کور بر « علوم مشته » جیلک ایدی .
عصرمرك نقطه نظری ، حقیقتك اسرار

انکیزلکنی تقدیر ایتکدر . دینه بیلیرکه عصرمرك ،
انسانلرک جاهل مرکب کدن قور تولدینی ایلک عصردر .
حقیقه بوکون بوتون اساسی قانونلر « نامتناهی
معضلتك استاتساق قانونلری » در . بونلری « ماقسود ،
غاوس ، پوانقاره ، بولچمان » و نهایت « گیبس »
کی داهیلره مدیونز . ایشته کییاده عینی بولی تعقیب
ایتمش اولدینی حالد بوکون ، باشلیجه نرنست
قانونیله ، اخیراً نوبل مکافاتی آلان خواجهم پرره ،
ویقتور هانری وسائر لرك ایلرلندیکی کیمیای شعاعی
ایله ، فن عالمنك صوک زمانلرده یکانه مساعی محوری
تشکیل ایدن و کبر یچده خواجهم جوزدهف طومسن ،
روذر فوردرک مثبت شعاع تحلیلی نتایجنده بولدقلری
الکترون توترلری ، و کذابارسده مدرس لائزوه نك
بولدینی ذره لرك استقطاب الکتریقیسی بوکونکی
کیمیانك اساسلری تشکیل ایدر . بو جهتی ایجاب

پوراده مسئله به شعاع ده داخل اولفده در . [بوجئي ويقتور هاري - لائزوهن ، به رهن دن آيورم]
بر شعاع بر ذره به چارنجه اكر شعاعك قوانتومي [قواننا نظريه سته مراجعت] ذره نك دوران ويا رقص قوانتومي ايله نيم توافق حالده ايسه شعاع اذره طرفدن براز مص اولوناراق ذره يي « نيم تحلى »
حاله كتيير . بويله جه ذره لر بوليمه ريزسيوان [كندى كندينه بر لكوب بيوك ذره بايق] ويا قارشينده بويله نيم تحلى حالده ديكر بابانجي ذره وارسه اونكله بر لكه حادئسنى كوستيير . بويله جه شعاع حقيقتده تحليل بايدينى حالده بر تركيب پامش اولور . فقط اكر قوانتوم تام توافق حالده ايسه ذره تام تحلى ايدر . بويله جه ديكر بر شعاعك تحليل بايدينى اثبات ايديلير .

سخونتك والكتريتك تاثيرى : = بر ذره يي حال قرب تحلى به وارد يرمى يالكز شعاع ايله اولايلايلير . بر الكترونك ذره به سرعتله كالوب چارمى [الكترونك سرعتى قوانتوم نقطه نظرندن متناسب ايسه] او ذره ايله الكترونك اتحادى نتيجه سنى ويرهك بويله جه ذره به قدرت ادخال ايديلير . اوده بو قدرته تحلى باشلايلير .

كذا ديكر ذره نك او ذره به چارمى سله ده آز چوق بعض شرائطده بو حال واقع اولاييلير . ايشته سخونتك يوكسله سى ذره لك بر برينه چارمى نك نزايدى ديك اولديندن بويله نتيجه لر ويره بيلير . فقط نه ده اولسه بو آنجق يك يوكسك سخونتلرده مؤثر بر ماهيت آلفده در .

[بو خصوص ايچون در دست نشر (شعاع ماده) اسملى كتابده معلومات وارد .]

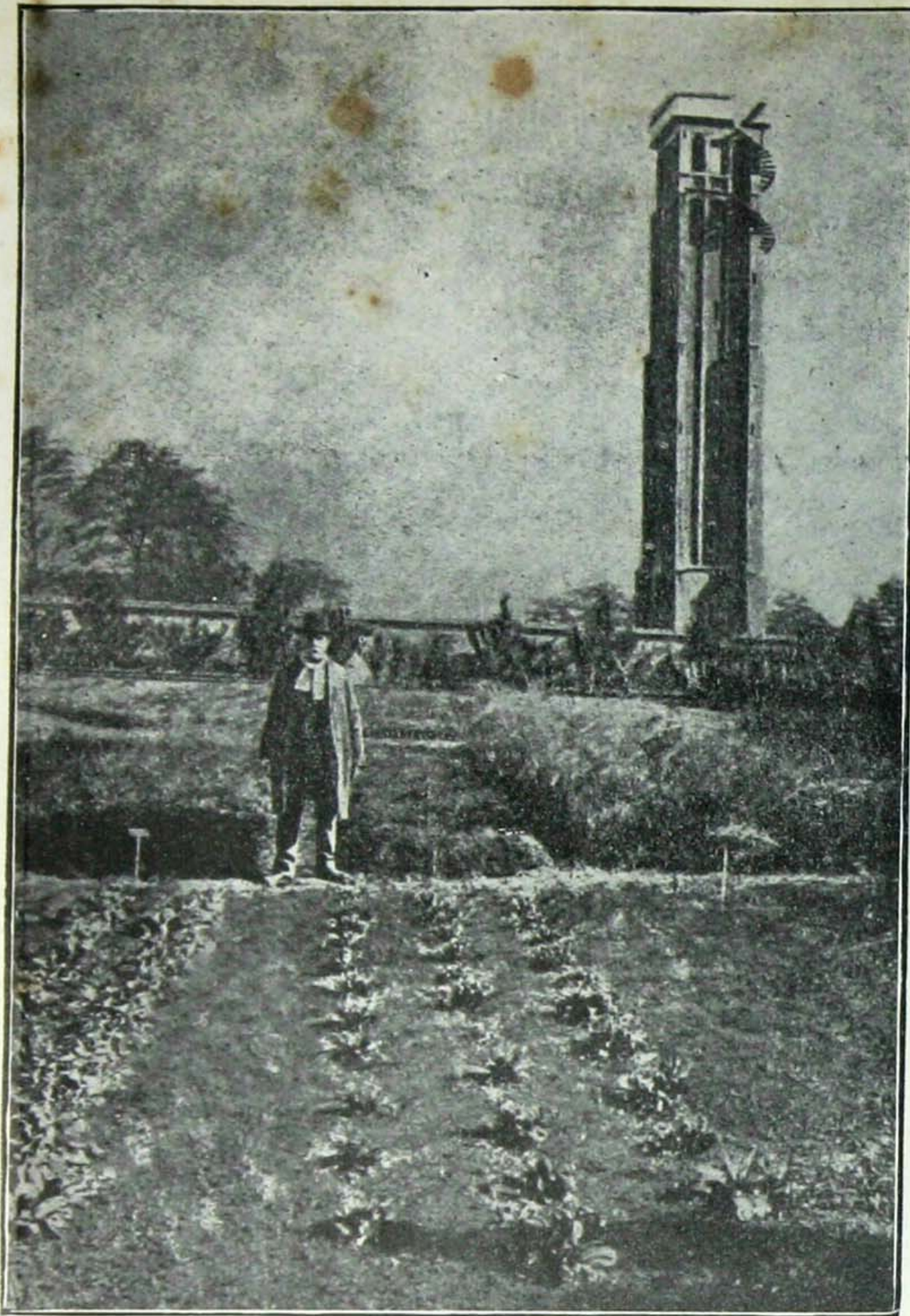
رابعا : =

ايكى جسمك اتحادى مسئله سنده بوندن صوكرا بر صفحه واردركه نتيجه يي نظرمزده بوسبونوك دكشديره بيلير . فرض ايدم كه نيم تحلى حالده كي ذره لر بر لكوبورلر . فقط حصوله كلن يكي جسمده اوسخونت درجه سلك مصادمه لرندن قدرت آلايله جك بر وضعينده و طبيعته ايسه اونكده تحلى ايدم جيكي آشكاردر . بو تحلك سرعتيله تركبك سرعتى

برتلور ، تجربيه باياركمه

بر ساحة الكتريقيه داخله موضوع بر نباتك نشو وعاسنى تدقيق

برتلور ، (مودره) ده تجربيه تارلارلى باشنده

كوشه ده كي ۲۸ مترو ارتفاعنده كي قوله هاواده كي الكتريتك نباتات اوررينه اولان تاثيراتى تدقيق ايچون انشا ايديلشدر .

كوروليوركه برتلونك قانونلرندن نه قادار اوزاقده يز . بويله جه كيما انسانلره يك يقينده يك بيوك بررقاه وسعادت دوغوراييله جك حاله كلشدر . وبالذات برتلونك ، عضوى جسملى تركيب ايتديكى طرزده اولارق غدارمى ، فوق بنفشه شعاعيله بالكيما بايلاجنى كورمك يك اوزاق دكلدر . شيميدن آز چوق امكان ساحه سته كيرمشدر .

كنديسنك جيزديكى يولدن قورتولقله ترقى ايدن كيمايى برتلو صاغ اولوب ده كورسهدى يته محقق كه يك سوينيردى . فقط يته محقق كه كنديسى بيوك اولدينى ايچون خطاسى بشريته وخيم اولدى .

بيوك عالمى . . . كوچوكلرك سسلرته حرمت ايديكز . بلكه اونلردن برى يارينك سسى در .

دوقتور

رشيتر سببا

آراسنده كي نسبت كوره بر مقدار تركب ويا تحللدن صوكرا بر موازنه تأسس ايدر كه نتيجه ده ثابته ده ناقدر ذره بر لكوبورسه اوقادارى ده تحلى ايتكمده اولور . بوكا باقنجه او جسمك تحلى ايتديكى ظن ايديلير . بو طبق بخاريله موازنه ده بولونان بر مابيع كى در . اثبات ايدكمدر كه بويله حاللرده هر آن تكاثف و بخر وقوعه كلشده در . شو قدر كه معاوضه وارد . ايشته فعل كيويولرى عموميتله بو خياله ارجاع ايتكم و موازنه لك هب برر وسطى مسئله سى اولدقلى بى و بيوك معضيلر قانونه تابع اولدقلى بى تسليم ايتكم مناسب كورلشدر . بوندن برده كتله لر قانونى جيقار . بر اتحاد كيمايى ايچون يالكز ايكى ذره نك نيم تحلى حالده بولونعلرى كافى كلز ، بونلرك بر برلر جوارينه كله بيلملى ، تصادملى ده لازمدر . بناء عليه بالذات كشافتكده بوراده رولى وار ديكدر .